

V tomto díle s námi z JARu vstoupíte do jedné pro nás z nejmilejších a nejpřátelštějších zemí, tedy do ZIMBABWE

Na začátku tohoto dílu, bychom rádi poblahopřáli našemu věrnému a pravidelnému dopisovateli, co nás vždy potěší a znovu objevenému kamarádovi (co ho Terka ještě nezná a ráda pozná a já sem neměl čas se s ním bavit skoro dvacet let) a českému reprezentantovi Jardovi (<http://jarda.brynda.net>) k jeho letošnímu nejen jednomu prvenství v triatlonových závodech.

Další poděkování patří našim rodinám, které nám poslaly naditý balíček a všem co do něj něco přihodili. Velký dík pak patří Honzovy Krátkému, díky němu teď budete všichni mít možnost vidět více fotek, díky jeho zásluze teď Terce visí na krku Canoňácká zrcadlovka a fotí jak drak.

3.8. pondělí

Ráno jsme se vzbudili před rozedněním v oploceném kempu Národního parku Kruger, nasedli do nebrzdící Jahůdky a pomalu pokračovali dál na sever parku, kde jsme nejsevernější branou chtěli vystoupit.

Severní část parku nebyla plná zvěře, překrásných výhledů do údolí, do krajiny, na řeky, byla to pláň nízkých ožraných stromů. Jednou ze dvou nejvíce vzrušujících chvil bylo pozorování antilopí rodinky

A dalším vzrušujícím momentem bylo pozorování francouzské rodinky, která přerušila své pozorování u napajedla, vystoupila ze svého pronajatého vozu a šla se projít kolem napajedla. Krev nám tuhla v žilách za ně. Raději jsme odjeli, abychom nebyli svědci krmení divé zvěře.

V pozdním odpoledni jsme vyjžděli nebrzdící z parku, vlastně jsme viděli jen pár zvířat, spíše nic než něco. Z 1900 kilometrů silnic v parku jsme projeli pěkných 900 kilometrů, z toho víc jak polovinu s nebrzdícím autem. Krajina se stále víc a víc kopcovatila, přibývalo i strmých kopců dolů, které se moc nelíbily Terce, protože nebrzdící Jahůdka se jí zdála nebezpečná. Kolem silnic opět africké chýše, smějíci se a šťastní lidé, ženy s kanystry na hlavách v pestrém oblečení, chýše roztroušené všude, spousta dobytka, pastvin. Zakempli jsme se asi třicet kilometrů od parku.

4.8. úterý

Dopoledne jsme přijeli přes baobabý kraj do baobabého města Musina. Jakoby město ani nebylo v JAR, mnoho, opravdu mnoho lidí, zmatek, shon, nepořádek, hodně obchodů po okraj zásobených o dost

dražších oproti jiným částem JAR. Pochopitelně je to kvůli značnému přílivu lidí ze Zimbabwe, kteří zde začali žít, stěhovat se do tohoto pohraničního města, nebo sem jezdí pouze nakupovat.

Nakoupili jsme všechny potřebné potraviny a všechny potřebné věci k opravě našeho prasklého brzdového okruhu. Dojeli jsme na čerpačku asi půl kilometru před přechodem. Na čerpačce spousta válejících se lidí, spousta prodavačů, mnoho přeložených aut se vším, shon, shluk a před hranicí velká fronta.

Nejprve jsme se rozhodli, že tu počkáme do zítřka a ráno brzy plní síly a elánu se půjdeme klestit jediným hraničním přechodem mezi Zimbabwe a JAR. Opravil jsem hladce brzdy, přišrouboval a přivrtal další odpadávající součástky.

Mezi tím vedle nás zaparkoval kombík s tmavými skly. Začala nám běhat husí kůže po zádech, opravdu nepříjemný pocit. Pomalu jsem dodělával vše potřebné a raději jsme se dohodli, že i když je dlouho po obědě, vydáme se na hranice. Začal sem převlékat ze svých montérek do "civilnějšího" oblečení. Za vedle zastaveného kombíka přijel malý nákladáček, přicouval k zadním dveřím. U kombíku se otevřeli dveře s černými foliemi a vystoupili dva zkroušení mladíci a v zadních dveřích jedna starší, zcela ztrhaná a nešťastná žena. A když vystupovala, všimnul jsem si, že vedle ní je něco dřevěného, velkého, hranatého, dlouhého. Otevřeli páté dveře kombíka a začali společně i s řidičem malého nákladáčku tu těžkou velkou věc vytahovat. Byla to rakev. Naložili ji na nákladáček, naštěstí pád rakve a vypadnutí či oživení mrtvého se nekonalo. Na nákladáček pak naskákalo dalších asi deset lidí, sedli si na rakev a jeli na Zimbabwskou hranici.

My jsme si připravili všechny potřebné doklady a jeli jsme taky. Bez větší námahy jsme prokličkovali k hlavní budově. Stoupili si asi do padesáti metrové fronty a čekali. Oslovilo nás pár týpků, co nám nabízelo, že to za nás vyřídí, my nikam nespěcháme, už víme jak to chodí na afrických hranicích a šetříme každou kačku, takže jsme pochopitelně pomoc mladých "podnikatelů" odmítli. Pak další fronta a další a asi po hodině většinou strávené ve frontách jsme vyrazili přes území nikoho na Zimbabwskou stranu hranice.

Asi nejveselejší věc na hranicích na JARské straně byl nápis na toaletě nad mísou, který říká: "do záchodu prosím nevhazujte žádné noviny, žádné dámské hygienické artefakty, žádné kondomy a **HLAVNĚ ŽÁDNÉ ZIMBABWSKÉ DOLARY!** Děkujeme"

Před hlavní budovou na Zimbabwské straně byla půl kilometrová kolona aut, nákladáků, přeložených pickupů, no zácpa jako v Praze, někdo jen stál, někdo parkoval a šel vyřizovat formality. Pracně jsem prokličkoval již s brzdící Jahůdkou kolonu. Terka zatím vystoupila a šla vyřizovat potřebné věci. Asi po dvaceti minutách sem se prokličkoval skoro až před budovu. Fronta lidí byla až ven, venku měla dobrých padesát metrů, uvnitř ten zakroucený had stojících lidí mohl mít dvěstě metrů. Bylo jednoduché v tom shluku lidí najít jedinou bílou tvář. Terka stála už pár metrů od okénka, kde seděl úředník, který nepřítomně bral od lidí pasy a razítkoval je, aniž by se na cokoli koukal, cokoli řešil. Skoro orazítkoval i naše pasy bez víza, ale věděli jsme, že musíme mít víza, podívali jsme se na sebe a řekli, že potřebujeme víza, mávl rukou a říkal, že dnes ne, stačí razítko. Chvilku jsme stáli a váhali, nakonec jsme se vydali čestnou cestou, i když asi složitější a stáli si za tím, že chceme vízum. Nevěřicně a líně vstal a šel za šéfem.

Čekání na vedoucího, čekání na hledání nálepek, čekání na hledání aktuální ceny, to vše zabralo asi hodinu. Tu jsme si zkrátali vnímáním toho všeho šrumu a shluku, tu monotónní práci dvou úředníků co si brali od každého pas, ani se na něj nepodívali, někde otevřeli, orazítkovali, vrátili. Za minutu v

průměru ve dvou "vyřídili" 25 lidí, matematicky tedy za hodinu 1500 lidí, a jestliže nám pracovníci imigračního řekli, že fronta je tu stále a že mají otevřeno 24 hodin denně, tak nám z tohohle vychází neuvěřitelné číslo. To jen taková matematicko-statistická vsuvka, čím jsme si krátili hodinu čekání. Na konci další fronty nás čekalo zaplacení silniční daně asi sto padesát korun. Na konci další fronty nás čekal další poplatek za auto asi čtyřista korun a orazítkování papírů z předcházejícího okýnka a orazítkování papíru který nám kdosi dal a kde máme napsat soupis věcí, co máme v autě. Po dvou hodinách jsme vyšli celý orazítkovaný s několika papíry k autu. Nastoupili do auta a tlačili se ven, přišel k nám značně rozčilený uniformovaný muž, co nás posílal zpět, po krátkém usměvavém povídání na nás mávnul a ukázal nám, kde máme zaparkovat. Musí překontrolovat modrý papír kde je soupis našich věcí a orazítkovat potom naši průvodku (taková karta kde každý u okénka na tu kartu dá razítko, takže při východu kontrolují pouze tuto kartu a jestli se nám podařilo získat patřičný počet bobříků).

Uniformovaný muž si pobaveně prohlížel náš modrý papír, kde bylo napsáno "naše věci co potřebujeme k cestování" přinesl nám ukázat jiné modré karty, popsané odshora dolů a povídal nám, že tam musíme mít vše, lžičky, toaleták, tolik triček bílých, tolik barevných, vše celý kompletní seznam úplně všeho a že to musí překontrolovat. První reakce byl, naval krve do hlavy, naštěstí jsme si toho byli vědomi, tak jsme to nechali projít a zasmáli se tomu, prostě Afrika a nějak to musíme zláknout.

Sledovali jsme majitele přeložených aut kolem, jak do posledního špendlíku své náklady vykládají, někdo je kontroluje a cosi odškrťává. S úsměvem a rozhodností říkám, že rozhodně všechny věci sepisovat nebudu a rozhodně mu je ukazovat nebudu, protože mé vízum má platnost pouze měsíc a to bychom nestihli, zasmál se. Říkám, zda to nezvládne nějak spěšně, řekl, že by to neměl být problém. Terka vyšla ven a jako něžnější a průbojnější člen naší výpravy se šla domlouvat o výši našeho prvního úplatku. Venku už se setmělo. Fronty se pořád spíš zvětšovaly, než zmenšovaly. Za sto korun nemusíme nic psát a ukazovat, jen prý musíme počkat na šéfa, který jediný má razítko. Trochu jsme si sypali popel na hlavu, že jsme ty peníze dali, že šéf bude chtít další, nebo to bude vyžadovat. Naštěstí přišel, zazubil se, orazítkoval a mávnul. U brány kontrolují dosažené bobříky a pouští nás. Vstupujeme do Zimbabwe, všude spousta lidí, hned za hranicí několik čerpaček chlubicí se že mají benzín i naftu, je tma a my adrenalinově jedeme stále dál a dál.

Když už kolem silnice nevidíme nikoho potulovat se, a kolem nevidíme plápolající ohně, sjíždíme z cesty, prodíráme si cestu křovím a ukempováváme se na zastrčeném místě.

Něco o Zimbabwe, co nám říkali před tím, než jsme tam jeli:

Nejen evropská, ale i africká media nás upozorňovala, že v Zimbabwe rozhodně neseženeme naftu, neseženeme ani žádné jídlo v obchodech, že na silnici jsou auta často přepadávána. Ve městě raději nesmíme ani zastavovat, natož vystupovat z auta. Naštěstí jedni Zimbabwáci které jsme potkali v Etiopii, nás ujistili že situace je o něco více příznivější než říkají media po světě, proto jsme do Zimbabwe vyrazili. co sami jsme viděli: na každé druhé čerpačce se dali koupit pohonné hmoty, obchody byly většinou zásobené základními potravinami, ve větších městech obchody a obchodní centra zásobené skoro na evropské úrovni. Lidé velice přátelští, vstřícní, komunikativní, srdeční, upřímní. Všude se dalo platit americkým dolarem nebo jihoafrickým randem, zimbabwský dolar momentálně neexistuje, placení kartou a bankomaty tudíž nepřipadají v úvahu.

a tak obecně z minulosti a současnosti bez zaujatosti v širším pohledu: Od nepaměti na území dnešního Zimbabwe žilo několik kmenů, včetně Shona ty co vystavili Zimbabwe Ruins. Žili si tu spokojeně, zeměděličili, chovali dobytek jak to tak v celé Africe bývalo. Pak přišla kolonizace, Angličané a Holanďané

postupně začali kolonizovat území dnešního Zimbabwe, slovíčko kolonizovat znamená v reálném významu vyvražďovat místní obyvatelstvo, kmeny a všechny. Byl to nesrovnatelný boj, “luky proti puškám”? Po těchto čistících nájezdech přicházely stovky evropských farmářů, kteří převzaly praktiky a zkušenosti z doby feudální či otrokářské a tak užitečně využívaly. Zneužívali původní obyvatelé. Tento model ostatně byl realizován ve všech kolonizovaných zemích. V druhé polovině dvacátého století po celé řadě nepokojů a demonstrací Zimbabwe dosáhla nezávislosti, jako jedna z prvních zemí v Africe. Vlády se pak ujal Mugabe. Země vzkvétala, i když jí provázely různé ekonomické problémy. V osmdesátých letech se připravovali proti Mugabemu povstání, převrat, nekompromisně veškeré náznaky v osmdesátých letech vyplnil za pomoci najaté speciální severokorejské jednotky a po vzoru bývalých kolonistů nechal většinu povraždit. Koncem devadesátých let, svět prohlašoval, že Mugabe svobodné volby zmanipuloval a zfalšoval, za pár let proběhly další s několika tisíci pozorovateli z celého světa, Mugabe opět volby vyhrál. Ekonomická situace se ovšem v Zimbabwe zhoršovala, celou ekonomiku státu ovlivňovali především stále bývalí kolonisté, kterým doposud patřilo 80% půdy. Mugabe se rozhodl tyto bílé farmáře vyhnat z jejich farem, znárodnit půdu, kterou kdysi ukradli původním obyvatelům aby jí následně vrátil původním obyvatelům. Z pohledu jedněch je tedy Mugabe Africký hrdina, z pohledu druhých hrůzný diktátor. Ekonomická situace se ovšem díky tomuto “kousku” zhoršila, nikdo z těch tisíců lidí co se vrhla na obdělávání polí bez jakékoli mechanizace, nemohla udělat to co stroje. “Bílí” farmáři, majitelé společností a továren, kvapem začali přemísťovat své aktivity do sousedních zemí, takže se ekonomika stále zhoršovala a zhoršovala. Nastala hyperinflace a měna několik let padala a padala, americký dolar se v Zimbabwe prakticky používá už deset let, paralelně se Zimbabweanským dolarem, který stále padal. Jako nezávislý pozorovatel sem měl dojem že před několika měsíci si Zimbabwe “šáhla na dno” otřepala se a teď s novou silou a energií se ode dna odráží a i přes to co hlásí media, že Mugabe je neoblíbený diktátor kterého není lehké sesadit, nám mnoho místních lidí řeklo že Mugabe dělá pro záchranu Zimbabwe hodně, že ho mají rádi, že je dobrý prezident, všichni si dobře uvědomují že krize vznikla znárodněním farem a vyhnáním bílých farmářů, ale rovněž si všichni uvědomují že ta půda patřila odjakživa jim samotným a Mugabe jim jí vrátil.

Obří měsíc zapadal, rudé slunce vycházelo, kohouti krákorali a my snídali. Časně ráno jsme se vydali směr Great Zimbabwe. Silnice stále asfaltová, všude kolem zeleno, krajina lehce podobná severnímu Mozambiku, ale mnohem zelenější, rozmanitější a neobydlenější.

Na Great Zimbabwe jsme dorazili kolem poledního. Všude spousta hlídačů kontrolorů atd.

A celkový počet návštěvníků jsme s Terkou rozšířili na pět. Great Zimbabwe je nejvyšší starověká suchá stavba na jih od pyramid. Stavba není spojená žádným pojivem, jen jde o naskládané kameny na sebe proto suchá. Stavba byla vystavěna kolem patnáctého století a je zapsána na listinu kulturního světového dědictví.

Vlastně nejde o nic jiného než o vysoké kamenité zdi, něco jako pyramid, to jsou velké jehlany z kamení (-:

Po prohlídce komplexu jsme se prošli po okolí. Navštívili jsme i nějakou vesničku plnou chýší, povídali si tam s mladíkem, co opracovával kameny a vyráběl z nich sošky.

Nejde nepodotknout, že ho to opravdu hrozně bavilo, uspokojovalo, dlouho jsme neviděli tak šťastného a spokojeného človíčka, i když tento domek patřil jeho rodině, možná právě proto, že tento překrásný domek patřil jeho rodině byl šťastný.

Utábořili jsme se v areálu Great Zimbabwe, tedy nedaleko ruin. Kemp to byl nádherný, odhadem pro třista aut, pětset lidí, spousta umyváren, grilů a všeho potřebného vybavení. V tomhle kempu o velikosti fotbalového hřiště jsme byli sami. Zaparkovali pod velkým stromem a užívali si to.

Po setmění po ugrilované večeři se za námi ze tmy vynořila postava a mladý dívčí hlas nám oznámil, že tuto noc bude naší soukromou ochrankou, že pracuje pro tento kemp. Dle mě by jí přemohl i rozzuřený křeček, ale asi měla "trumfy" v rukávě aby nás případně ochránila.

Postřeh dne: už jsme si nějak zvykli na mávající Afričany, na přátelskou a někde ně moc přátelskou povahu lidí, ale to co jsme zažívali a prožívali v Zimbabwe patřilo a bude patřit bezesporu mezi naše klenotící se vzpomínky. Lidé opravdu milí, pozorní, upřímní

6.8. čtvrtek

Lenivé vstávání, malá údržba Jahůdky a po malinké cestě se vydáváme k nejvyššímu kopci v Zimbabwe, tedy k Mt.Nyangani, který se nachází ve stejnojmenném národním parku.

Do čtyřista kilometrů vzdáleného parku jsme měli v plánu dorazit zítra dopoledne, proto vláčným tempem lenochů, jsme se se spoustou fotopauz plazili kupředu. Stále všude kolem monolity, zeleno.

Kolem silnic sem tam obdělávané pole, semtam farma ladem, lidé čistě a dobře oblečení, často nažehlení a pokaždé s radostí mávající a pravděpodobně si říkající: tak už to tu není tak špatné, už sem opět jezdí turisté, to je známka toho že se to tu zlepšuje.

Místo na kemp jsme díky strhanému plotu našli vcelku dobře, sice tam bylo několik hadích kůží, ale žádní hadi.

Co nás zarazilo: spousta policejních kontrol, při výjezdu z každého města, nebo jen tak mezi městy. Nikdy jsme nezaznamenali žádný problém, Terka si policejní uniformované kontroly čárkovala a za náš pobyt v Zimbabwe jsme jich měly 34 a pouze jedna byla trochu dohadující se, ale rozhodnutí neplatit žádnou pokutu opět zvítězila (chybělo nám něco z povinné výbavy). Hlídky se na nás vždy zazubily, zamávaly a jeli jsme. Většinou za takovýmto policejním kontrolním bodem seděl kdosi ve křoví opodál. Po každé ten kdosi měl připravený samopal v pohotovosti. Poprvé mě to dosti vyděsilo a nešlo si nevzpomenout na povídání silnější paní, co byla zaměstnaná v jednom z bekáčů co jsme navštívili a vyprávěla, že kamarádka její dcery v Zimbabwe nezastavila policejní kontrole a za pár sekund byla zastřelena. Tedy tady jsme o variantě nezastavovat policii jako v Keni ani neuvažovali a nebyl ani důvod, vždy to byli příjemný chlapíci.

7.8. pátek

Ráno se vydáváme dál k nejvyšší hoře. Dopolední zastávka ve městě Mutare. Správný africký ruch a shon, velké tržiště, dodávky a valníky se zeleninou, s ošacením, vlastně se vším možným. Moderní město plné obchodů všemožných značek, které jsme vídali v JAR. Terky oblíbený Špár byl po okraj plný zbožím, pochopitelně platit se musí v amerických dolarech, zimbabwský dolar prakticky neexistuje.

Vyzkoušeli jsme natankovat. Byli jsme vybíraví, takže jsme si vybrali shelku, ta naftu neměla, ale prý u další čerpačky ve městě nafta je. Měli jsme ještě asi sto litrů nafty, tak jsme to nějak nehrotili a jeli dál. Krajina stále zelenější a více a více obdělávanější. Nikdo jen tak nepostává, každý se svou motykou někam jde, nebo okopává, nebo svou vypěstovanou zeleninu prodává.

Před obědem jsme dorazili na hlavní bránu parku. Paní se nám věnovala bezkonkurenčně a podala nám zcela vyčerpávající informace, bylo vidět, že je po ní hodně dlouho nikdo nechtěl. V národním parku, do kterého jsme právě přijeli nebyla jen nejvyšší hora Zimbabwe, ale několik vodopádů, naučných stezek a dalších aktivit.

Rozhodli jsme se, že v místním milém kempu zůstaneme do zítřka a zítřka vystoupáme na nejvyšší horu. Jeli jsme se podívat k několika zajímavým místům, na které nás upozornila paní u vstupní brány.

Prošli jsme se i v místním skoro až deštném pralese.

Byli jsme od kempu asi dvacet kilometrů po opravdu špatné cestě, která byla nejen pro nás utrpením, ale především pro Jahůdku. A představa že tuto cestu pojedeme i zítřka, abychom vystoupali na nejvyšší horu nás trochu děsila. Byly dvě odpoledne, slunko zapadá kolem půl šesté, dle info od paní výstup trvá dvě až tři hodiny, cesta zpět do kempu půl hodinu. No všechno to bylo o prsa a možná trochu risk, ale rozhodli jsme se, že k nejvyšší hoře, která na nás vykukuje, dojedeme a vylezeme na ní.

Výstup to náročný byl, ale zvládli jsme to. Na vrcholu byla skupinka studentů, kteří na výstup vyrazili asi hodinu před námi. Všichni se nás vyptávali odkud, že jsme, gratulovali nám, že jsme výstup zvládli a fotografovali si nás svými mobily, tedy převážně kluci si fotografovali zakuklenou Terku.

Na vrchol jsme vyběhli asi za hodinu a půl, chvilku jsme se kochali pohledem z výšky 2593 metrů nad mořem na to všechno kolem, jedním slovem překrásné. (pár snímků v lepší kvalitě v galerii) Vymrznutí jsme udělali tradičně společnou fotku a běželi jsme zase dolu.

Do kempu jsme dorazili ještě za světla, vše vycházelo parádně. Kemp byl tentokrát velký asi jako dvě fotbalová hřiště a dle informací od paní co nám řekla o všem všechno, tento kemp má kapacitu přes tisíc lidí. Opět jsme v něm byli sami, dali si vařící sprchu, udělali si dobrou a zaslouženou večeři, chvilku seděli u ohně, povídali si, rozjímali nad krásami Zimbabwe. Dnešní den nám nebyla přidělena žádná ochranka. S opravdu velkou zimou jsme zalézali do spacáků, aby nás ráno probudila na čelním skle námraza.

8. 8. sobota

Ráno nás probudila spíše zima nežli budík, jinovatka na autě prozrazovala, že je opravdu chladno, po rozmrzávacím čaji na ohníčku, jsme se pustili parkem k jednomu z nejvyšších vodopádů (v jedné knize prý nejvyšší v Africe, v druhé nejvyšší v Zimbabwe – prostě k vysokým vodopádům).

Cestou k němu po nepěkné cestě jsme zastavili jednomu ze správců parku, prý už o nás slyšel od své ženy, prý po dlouhé době se tu stavili turisté z Evropy. Svezli jsme ho asi 20km, namačkaní tři na předních dvou sedadlech a jako pokaždé, když vememe nějakého stopaře, vždy se dovíme něco opravdu zajímavého. Odpovídal nám na zvědavé otázky (jak se jmenuje, kolik má dětí, kolik vydělává měsíčně, jestli je spokojený se situací v Zimbabwe, jestli je šťastný, co si myslí o Mugabovi atd.) Pak jsme ho vysadili asi půl kilometru od nějakého menšího vodopádu před základnou parku, aby jeho starší kolega z nějakého důvodu nevěděl, že jsme ho přivezli. Ještě před tím jsme se domluvili, že až pojedeme za chvilku kolem té stanice zpět od vodopádu, že nám nějak nenápadně dá pár trilionů zimbabwských dolarů na památku.

Při cestě zpět nám zastoupil cestu, šel k mému okénku, mrknul na nás na znamení pozdravu, koukal na nadřizeného jak na nás a něho kouká a pak na nás začal řvát, co si to dovolujeme projet kolem a neukázat vstupenku do parku, že ihned musíme znovu zaplatit atd. Přišel jeho nadřizený, přidal se k hulákání, ale po tom co jsme mu ukázali platnou vstupenku se zklidnil a uklidnil i kolegu, s kterým jsme jeli v autě, ten nám na rozloučení potřásl rukou a tak nám předal nenápadně pár miliard dolarů.

Dalších několik kilometrů k vodopádům bylo protkané nádhernými vyhlídkami, opuštěnými resorty, opuštěnými prázdninovými domky, nikdo nikde. Všude vysoké stromy, trochu vše podobné jako někde v Evropě v zanedbalém a několik let netknutém parku. Velký vodopád byl opravdu vysoký, i když nebyl tak mohutný. Stále jsme se pohybovali ve výšce 1600 až 1800 metrů nad mořem, docela chladno, foukal vítr a stále 15 stupňů. V jednu chvíli jsme vjeli do těžažské vesnice, celý den nikde nikdo a najednou sto domečků, nachlup stejné, jeden vedle druhého, ale všechny do jednoho opuštěné. Nakonec jsme se z těch polniček lemující celý park nemohli vymotat na tu správnou cestu, ale zase jsme zajeli tam, kam bychom asi normálně nezajeli.

Po obědě se rozhodujeme, zda zůstaneme, či jedem dál, zima nás vyhání jet dál, ani se nedá sedět venku v bundě, je zima. Proto sjíždíme do nížiny, směr hlavní město Harare. Silnice je plná kopců, pěkných výhledů, skalních útvarů, monolitů, vesniček, měst. Raději si stoupáme s Jahůdkou do fronty na naftu a tankujeme, někde nafta je, někde ne, tak bychom neradi řešili nějaké nemilé záležitosti. Platíme v dolarech amerických, a litr nafty stojí jeden americký dolar. Před setměním nacházíme místo nedaleko silnice v lesíčku. Ohýnek, večeře, čajík, povídání a spát. Před spaním asi sto metrů od nás pobíhá světlo, nebo někdo s ním, trochu nás to polekalo, ale nic zvláštního.